

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [ELi Ja Liikmesriikide Õigussüsteemid](#) > [Liikmesriikide Üldkohtud](#) > [Latvia](#)

Liikmesriikide üldkohtud

Sisu koostaja:

Läti

Läti

Sellel teabelehel antakse ülevaade üldkohtute korraldusest Lätis.

Üldkohtud – sissejuhatus

Lätis teostavad kohtuvõimu linna- ja rajoonikohtud, regionaalsed kohtud, kõrgeim kohus ja konstitutsioonikohus (ning erakorralise seisukorra või sõja ajal sõjaväekohtud). Neist on üldkohtud linna- ja rajoonikohtud, regionaalsed kohtud ja kõrgeim kohus.

Tsiviil- ja kriminaalasju arutatakse Lätis neis kohtutes, mis on jagatud kolmeks astmeks:

1. linna- ja rajoonikohtud (*rajonu (pilsētu) tiesas*),
2. regionaalsed kohtud (*apgabaltiesas*),
3. kõrgeima kohtu (*Augstākās tiesa*) tsiviilkolleegium (*Civillietu departaments*) ja kriminaalkolleegium (*Krimināllietu departaments*).

Nende territoriaalset pädevust reguleerib [otsus kohtute, nende territoriaalse pädevuse ja asukoha kohta](#) (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

Linna- ja rajoonikohtud ning nende territoriaalne pädevus

Nr Kohus	Haldusterritoorium
	1.1 Augšdaugava piirkond
	1.2 Daugavpils linn
	1.3 Krāslava piirkond
	1.4 Līvāni piirkond
	1.5 Preiļi piirkond
1. Daugavpils linnakohus (<i>Daugavpils tiesa</i>)	2.1 Dienvidkurzeme piirkond
	2.2 Kuldīga piirkond
	2.3 Liepāja linn
	2.4 Salduse piirkond
	2.5 Talsi piirkond
	2.6 Ventspils linn
2. Kurzeme rajoonikohus (<i>Kurzemes rajona tiesa</i>)	2.7 Ventspils piirkond
	3.1 Balvi piirkond
	3.2 Ludza piirkond
	3.3 Rēzekne piirkond
3. Rēzekne linnakohus (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	3.4 Rēzekne linn

	4.1 Ādaži piirkond
	4.2 Jūrmala linn
	4.3 Ķekava piirkond
	4.4 Mārupe piirkond
	4.5 Olaine piirkond
	4.6 Ropaži piirkond
	4.7 Salaspils piirkond
	4.8 Saulkrasti piirkond
4. Riia rajoonikohus (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.9 Sigulda piirkond
	5.1 Alūksne piirkond
	5.2 Cēsise piirkond
	5.3 Gulbene piirkond
	5.4 Limbaži piirkond
	5.5 Madona piirkond
	5.6 Smiltene piirkond
	5.7 Valka piirkond
5. Vidzeme rajoonikohus (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.8 Valmiera piirkond
	5.9 Varakļāni piirkond
	6.1 Aizkraukle piirkond
	6.2 Bauska piirkond
	6.3 Dobeles piirkond
	6.4 Jelgava piirkond
	6.5 Jelgava linn
	6.6 Jēkabpils piirkond
	6.7 Ogres piirkond
6. Zemgale rajoonikohus (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.8 Tukums piirkond

Riia linnakohtu territoriaalne pädevus hõlmab Riia linna haldusterritooriumi.

Majanduskohtu territoriaalne pädevus hõlmab kogu Läti Vabariigi territooriumi.

Regionaalsete kohtute territoriaalne pädevus

Nr Regionaalse kohtu territoriaalne pädevus	Linna- või rajoonikohus
1. Kurzeme regionaalne kohus (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Kurzeme rajoonikohus
	2.1 Daugavpils linnakohus
2. Latgale regionaalne kohus (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.2 Rēzekne linnakohus
	3.1 Riia linnakohus (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>)
	3.2 Riia rajoonikohus
3. Riia regionaalne kohus (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.3 Majanduskohtus
4. Vidzeme regionaalne kohus (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Vidzeme rajoonikohus
5. Zemgale regionaalne kohus (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Zemgale rajoonikohus
	6.1. Rajooni halduskohtus (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)
6. Regionaalne halduskohtus (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	

Haldusasju arutavad:

- rajooni halduskohtus (mille kohtumajad asuvad Riias, Jelgavas, Liepājas, Rēzeknes ja Valmieras),
- regionaalne halduskohtus,
- kõrgeima kohtu halduskolleegium (*Administratīvo lietu departaments*).

Regionaalse halduskohtu ja rajooni halduskohtu territoriaalne pädevus hõlmab kogu Läti haldusterritooriumi. Rajooni halduskohtul on viis kohtumaja, üks igas kohtupiirkonnas, st Riias, Jelgavas, Rēzeknes, Valmieras ja Liepājas.

Rajooni halduskohtu kohtumajade territoriaalne pädevus

Nr Kohtumaja

Haldusterritoorium

1. Rajooni halduskohtu Riia kohtumaja

1.1 Ādaži piirkond
1.2 Jūrmala linn
1.3 Ķekava piirkond
1.4 Mārupe piirkond
1.5 Ogre piirkond
1.6 Olaine piirkond
1.7 Riia linn
1.8 Ropaži piirkond
1.9 Salaspils piirkond
1.10 Saulkrasti piirkond
1.11 Sigulda piirkond

2. Rajooni halduskohtu Jelgava kohtumaja

2. Aizkraukle piirkond
2.2 Bauska piirkond
2.3 Dobeles piirkond
2.4 Jelgava piirkond
2.5 Jelgava linn
2.6 Jēkabpils piirkond
2.7 Tukums piirkond
3. Augšdaugava piirkond

3. Rajooni halduskohtu Rēzekne kohtumaja

3.2 Balvi piirkond
3.3 Daugavpils linn
3.4 Krāslava piirkond
3.5 Līvāni piirkond
3.6 Ludza piirkond
3.7 Preiļi piirkond
3.8 Rēzekne piirkond
3.9 Rēzekne linn

4. Rajooni halduskohtu Valmiera kohtumaja

4. Alūksne piirkond
4.2 Cēsis piirkond
4.3 Gulbene piirkond
4.4 Limbaži piirkond
4.5 Madona piirkond
4.6 Smiltene piirkond
4.7 Valka piirkond
4.8 Valmiera piirkond
4.9 Varakļāni piirkond

5. Rajooni halduskohtu Liepāja kohtumaja

5. Dienvidkurzeme piirkond
5.2 Kuldīga piirkond
5.3 Liepāja linn
5.4 Salduse piirkond
5.5 Talsi piirkond
5.6 Ventspils piirkond
5.7 Ventspils linn

Kohtute pädevus valdkondade alusel

Vastavalt [kriminaalmenetluse seadusele](#) (*Kriminālprocesa likums*) arutab kõiki kriminaalasju esimeses astmes linna- või rajoonikohus.

Riia linnakohus on esimese astme kohtuna pädev arutama riigisaladust hõlmavaid kriminaalasju. Linna- või rajoonikohtus menetleb kriminaalasja üks kohtunik. Kui kriminaalasi on eriti keeruline, võib esimese astme kohtu

esimees määrata, et seda menetleb kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Rajooni- või linnakohtu otsuse peale esitatud apellatsioonkaebusi (*apelācija*) menetleb apellatsioonikohtuna regionaalne kohus.

Madalama astme kohtu lahendi peale esitatud kassatsioonkaebust (*kasācija*) menetleb kõrgeima kohtu kriminaalkolleegium.

Nii apellatsioonkaebusi kui ka kassatsioonkaebusi menetleb kriminaalasjades mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Vastavalt [tsiviilkohtumenetluse seadusele](#) (*Civilprocesa likuma*) menetleb tsiviilasju esimeses astmes linna- või rajoonikohus.

Riia linnakohus menetleb riigisaladust hõlmavaid asju ning patendiõiguste kaitse, sordikaitse ning pooljuhttoodete topoloogia, disainilahenduste, kaubamärkide, sertifitseerimismärkide ja geograafiliste tähistega seotud asju, samuti asju, mis puudutavad autoriõigust ja sellega kaasnevat õigusi, andmebaaside loojate *sui generis* õiguste kaitset ning ärisaladuse kaitset ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise eest. Kui menetletav asi hõlmab nõuet, mis on seotud Riia linnakohtu või rajooni- või linnakohtu pädevusse kuuluvas kohtuasjas esitatud hagiga või isegi Riia linnakohtu alluvusse kuuluvale rajooni- või linnakohtule esitatud vastuhagiga, on asja menetlemine Riia linnakohtu pädevuses.

Vastavalt [patendiseadusele](#) (*Patentu likums*) menetleb Riia linnakohus esimese astme tsiviilkohtuna järgmisi leiutiste õiguskaitsega seotud asju:

- patendiõiguse taaskehtestamisega seotud kohtuasjad;
- patendi kehtetuks tunnistamisega seotud kohtuasjad;
- varemkasutusõigusega seotud kohtuasjad;
- patendi ebaseadusliku kasutamise (patendiga seotud rikkumine) seotud kohtuasjad;
- patendi mitterikkumise tuvastamisega seotud kohtuasjad;
- litsentsi andmise, litsentsilepinguga või täitmisega seotud kohtuasjad;
- asjad, mis käsitlevad õigust hüvitisele leiutise avaliku kasutamise võimatuse eest.

Vastavalt [tööstusdisainilahenduste seadusele](#) (*Dizainparaugu likums*) menetleb Riia linnakohus esimese astme kohtuna järgmisi tööstusdisainilahenduste õiguskaitsega seotud asju:

- tööstusdisainilahenduse õiguse tunnistamisega seotud kohtuasjad;
- tööstusdisainilahenduse registreerimise kehtetuks tunnistamisega seotud kohtuasjad;
- tööstusdisainilahenduse ebaseadusliku kasutamise (tööstusdisainilahendusega seotud rikkumine) seotud kohtuasjad;
- litsentsi andmise, litsentsilepinguga või täitmisega seotud kohtuasjad.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjonis arutatud vaidlusaluste õigustega seotud asju menetleb Riia linnakohus.

Nõukogu, komisjoni või Euroopa Keskpannga õigusakte puudutavaid täitekorraldusi annab välja Riia linnakohus vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 299.

Asju, mis puudutavad arvamuse esitamist välisriigi kohtule juhul, kui laps viiakse ebaseaduslikult üle piiri välisriiki või kui teda hoitakse välisriigis, kui lapse elukoht on Lätis, menetleb Riia linnakohus.

Asju, mis puudutavad lapse ebaseaduslikku toomist üle piiri Läti või tema hoidmist Lätis, kui lapse elukoht on teises riigis, menetleb Riia linnakohus.

Rajooni- ja linnakohtud menetlevad ka kinnistusregistri asju. 2019. aastal nimetasid rajooni- ja linnakohtud kohtusüsteemi optimeerimise protsessi osana ametisse ka 72 kinnistusosakonna kohtunikku, kes säilitasid oma spetsialiteedi.

Riia regionaalsel kohtul on esimese astme kohtuna pädevus arutada riigisaladust hõlmavaid tsiviilasju. Esimese astme kohtus menetleb tsiviilasju üks kohtunik, edasikaebusi (apellatsioon- või kassatsioonkaebusi) aga mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Kohtuasja pooled võivad esitada apellatsioonkaebuse esimese astme kohtu lahendi (või täiendava lahendi) peale, kuid prokurör võib esitada erakorralise apellatsioonkaebuse üksnes käesoleval teabelehel kirjeldatud korras, välja arvatud nende kohtulahendite peale, mida ei saa seaduse kohaselt edasi kaevata.

Pooled võivad tsiviilkohtumenetluse seaduse peatüki 30.⁴ sätete alusel tehtud esimese astme kohtu lahendi ja apellatsioonikohtu lahendi (täiendava lahendi) kassatsiooni korras edasi kaevata, kuid prokurör võib esitada üksnes erakorralise kassatsioonikaebuse.

Haldusõigusrikkumisi menetletakse tsiviil- ja kriminaalasjades pädevates rajooni- või linnakohtutes ja regionaalsetes kohtutes. Vastavalt [Läti haldusvastutuse seadusele](#) (*Latvijas Administratīvās atbildības likums*) võib kõrgema ametiasutuse tehtud otsuse vaidlustada rajooni- või linnakohtus. Rajooni- või linnakohtu kohtunik lahendi peale võib esitada apellatsioonkaebuse regionaalsele kohtule, kui Läti haldusõigusrikkumiste seadustikus on see sõnaselgelt lubatud. Haldusõigusrikkumise kohta apellatsioonikohtus tehtud lahendit ei saa edasi kaevata ja see jõustub lahendi tegemise hetkest.

Vastavalt [halduskohtumenetluse seadusele](#) (*Administratīvā procesa likums*) menetleb haldusasju esimeses astmes rajooni halduskohus, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Kui haldusasja menetleb esimeses astmes rajooni halduskohus ja kui asjaomane kohus peab kontrollima riigisaladust hõlmavat teavet, menetleb haldusasja rajooni halduskohtu Riia kohtumaja. Kui seaduses on ette nähtud, et haldusasja peab esimeses astmes rajooni halduskohtu asemel menetlema regionaalne halduskohus või kõrgeima kohtu halduskolleegium, tuleb asjakohane avaldus esitada vastavalt asjaoludele kas regionaalsele halduskohtule või kõrgeima kohtu halduskolleegiumile. Halduskohtumenetluse osaline võib esitada apellatsioonkaebuse esimese astme kohtu lahendi või täiendava lahendi peale, välja arvatud juhul, kui lahendi edasikaebamine on seadusega keelatud või kui seadusega on lubatud esitada ainult kassatsioonkaebus. Veel jõustumata rajooni halduskohtu lahendi võib edasi kaevata regionaalsesse halduskohtusse. Halduskohtumenetluse osaline võib esitada kassatsioonkaebuse apellatsioonikohtu lahendi või täiendava lahendi peale, kui kohus on rikkunud sisulisi või menetlusnorme või ületanud menetluse käigus oma pädevuse piire. Esimese astme kohtus menetleb haldusasju üks kohtunik või mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis, kõrgemas kohtus menetleb edasikaebusi (apellatsioonkaebusi või kassatsioonkaebusi) aga mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Kõrgeim kohus koosneb tsiviilkolleegiumist, kriminaalkolleegiumist, ja halduskolleegiumist. Kõrgeima kohtu tsiviilkolleegium, kriminaalkolleegium ja halduskolleegium tegutsevad kassatsioonikohtutena, kes menetlevad kõikide rajooni- või linnakohtute ja regionaalsete kohtute lahendite peale esitatud kassatsioonkaebusi, ning esimese astme kohtutena kohtuasjades, mis on seotud riigikontrolli nõukogu (*Valsts kontroles padome*) otsustega, mis on vastu võetud vastavalt riigikontrolli seaduse (*Valsts kontroles likums*) artiklis 55 sätestatud menetlusele. Kõrgeima kohtu kolleegiumides arutab kohtuasju kolmest kohtunikust koosnev koosseis või teatud seaduses ettenähtud juhtudel laiendatud koosseis.

Kohtute andmebaasid

Andmebaasi nimi ja URL

[Läti kohtute portaal](#)

[Läti kohtute e-teenuste veebisait](#)

[Kõrgeima kohtu veebisait](#)

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs on tasuta.

Andmebaasi lühike sisukirjeldus

Läti kohtute portaal pakub üldist ajakohast teavet Läti kohtute kohta.

Läti kohtute e-teenuste veebisaidil saab kasutada anonümiseeritud kohtulahendite andmebaasi, jälgida elektroonilisel teel kohtumenetluse käiku, esitada kohtule e-nõude, arvutada lõivude ja tasude kalkulaatori abil kohtumenetluse ja tasuliste teenuste kulusid, võtta vastu ja täita e-vorme ning kasutada muid kohtu e-

teenuseid.

Kõrgeima kohtu veebisait sisaldab kohtupraktika aluseks olevate lahendite arhiivi, kust leiab nii kõrgeima kohtu hiljutisi lahendeid kui ka kohtulahendite kogumikud. Teavet saab osast Judikatūra („Kohtupraktika“).

Taustteave

Läti kohtute portaalis esitatud teave ning kõrgeima kohtu portaalis avaldatud kõrgeima kohtu lahendid ja kohtulahendite kogumikud on praegu kättesaadavad ainult läti keeles.

■ Viimati uuendatud: 27/11/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.